

AUKŠČIAUSIOJI
AUDITO INSTITUCIJA
NAUDINGI • VERTINAMI • ATPAŽĪSTAMI

IŠORINĖS PERŽIŪROS ATASKAITA

PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBOJE ATLIKTOS IŠORINĖS PERŽIŪROS REZULTATAI

2020 m. balandžio 24 d.

Nr. IPE-12

TURINYS

IŠORINĖS PERŽIŪROS APIMTIS IR METODAI	3
IŠORINĖS PERŽIŪROS REZULTATAI.....	4
1. AUDITO KOKYBĖS KONTROLĖS SISTEMOS VERTINIMAS	4
2. ATLIKTO AUDITO KOKYBĖS VERTINIMAS.....	4
2.1. Audito planavimas.....	5
2.2. Audito procedūrų atlikimas.....	5
2.3. Audito ataskaita ir išvada.....	6
2.4. Audito valdymas ir kokybės kontrolė	6

IŠORINĖS PERŽIŪROS APIMTIS IR METODAI

Vadovaujantis savivaldybių kontrolės ir audito tarnybų 2019 metais atliktų auditų išorinės peržiūros planu¹, buvo atlikta Pasvalio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos atlikto audito išorinė peržiūra.

Išorinės peržiūros laikotarpis – 2018–2019 metai. Šiuo laikotarpiu Pasvalio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai vadovavo savivaldybės kontrolierė Rima Juodokienė. Atliekant išorinę peržiūrą stebėtojo teisėmis dalyvavo Panevėžio miesto savivaldybės kontrolierė Laima Skerytė.

Išorinė peržiūra atlikta vadovaujantis Savivaldybių kontrolės ir audito tarnybų atliekamų auditų išorinės peržiūros tvarkos aprašu².

Išorinės peržiūros tikslas – įvertinti savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos sukurtą audito kokybės kontrolės sistemą ir atlikto audito kokybę, pareikšti dėl to nuomonę.

Peržiūra apima savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos sukurtos audito kokybės užtikrinimo politikos ir procedūrų vertinimą ir atrinkto savivaldybės 2018 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinių, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo audito kokybės įvertinimą.

---

¹ Patvirtinta valstybės kontrolieriaus 2019-11-12 įsakymu Nr. VE-159.

² Patvirtinta valstybės kontrolieriaus 2015-12-07 įsakymu Nr. V-248 (2019-01-09 įsakymo Nr. VE-15 ir 2020-04-02 įsakymo Nr. APDE-2 redakcijos).

IŠORINĖS PERŽIŪROS REZULTATAI

1. AUDITO KOKYBĖS KONTROLĖS SISTEMOS VERTINIMAS

---

1. Siekiant užtikrinti atliekamų auditų kokybę, Pasvalio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyboje numatyta kokybės kontrolės politika ir procedūros, skirtos sukurti ir palaikyti audito kokybės kontrolės sistemą. Tarnyboje patvirtintos tvarkos, reglamentuojančios tarnybos darbo planavimo principus, atliekamų auditų priežiūrą, peržiūrą, audito dokumentų rengimo ir tvarkymo bendruosius reikalavimus ir kitus dalykus. Kasmet sudaromas mokymų planas, darbuotojai turi galimybę kelti kvalifikaciją įvairiuose mokymuose. Įdiegta politika užtikrina, kad personalas laikytųsi taikomų etikos reikalavimų ir vadovautųsi nepriklausomumo principu. Tarnyboje įdiegtas stebėsenos procesas, skirtas įsitikinti, kad politika, susijusi su audito kokybės kontrolės sistema, yra tinkama, pakankama ir veikia efektyviai.
2. Atsižvelgę į šiame skyriuje pateiktą informaciją ir tai, kad atlikto audito išorinės peržiūros metu nustatyta tik nereikšmingų nukrypimų nuo teisės aktų, reglamentuojančių audito atlikimą (žr. ataskaitos 2 skyrių), Pasvalio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos sukurtą audito kokybės kontrolės sistemą vertiname kaip turinčią nereikšmingų trūkumų, tačiau iš esmės ji yra veiksminga ir užtikrina, kad visi auditai būtų atliekami pagal auditą reglamentuojančius teisės aktus.

2. ATLIKTO AUDITO KOKYBĖS VERTINIMAS

---

3. Išorinės peržiūros metu buvo vertinama, ar tarnyba auditą atliko pagal tarptautinius audito standartus³ (toliau – TAS), Valstybinio audito reikalavimus⁴ (toliau – VAR) ir Finansinio ir teisėtumo audito vadovą⁵ (toliau – FTAV).
4. Išorinei peržiūrai atrinktas Pasvalio rajono savivaldybės 2018 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinių, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo auditas, atliktas vykdant savivaldybės kontrolieriaus pavedimą⁶. Audito tikslai – įvertinti Pasvalio rajono savivaldybės 2018 metų biudžeto sudarymą, administravimą ir vykdymą, konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių ir kitų ataskaitų teisingumą ir atitiktį teisės aktų reikalavimams, turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumą, panaudojimo efektyvumą ir ekonomiškumą; audito išvadoje pareikšti nepriklausomas

---

³ Tarptautinės buhalterijų federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos išleisti tarptautiniai audito standartai (Lietuvos auditorių rūmų išversti į lietuvių kalbą, prieiga per internetą: <http://lar.lt/www/new/page.php?326>).

⁴ Patvirtinta valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymu Nr. V-26 (2017-06-02 įsakymo Nr. V-164 redakcija).

⁵ Patvirtinta valstybės kontrolieriaus 2005-10-12 įsakymu Nr. V-125 (2018-04-19 įsakymo Nr. V-160 redakcija).

⁶ 2018-09-04 pavedimas Nr. P-2.

nuomones apie Pasvalio rajono savivaldybės 2018 metų konsoliduotųjų finansinių bei biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius, rajono savivaldybės biudžeto ir turto naudojimą.

5. Atsižvelgę į išorinės peržiūros metu nustatytus dalykus (žr. 2.1–2.4 poskyrius), audito kokybę vertiname I lygiu, t. y. nustatyta nereikšmingų nukrypimų nuo teisės aktų, reglamentuojančių audito atlikimą.

2.1. Audito planavimas

---

6. Audito planavimo metu buvo surinkta informacija apie savivaldybės veiklą ir organizacinę struktūrą, biudžeto programas, strateginius planus, taikomą apskaitos politiką ir sistemą, grupės komponentų veiklos ypatumus, susijusias šalis, apgaulės ir korupcijos riziką, ankstesnio audito rezultatus, informacines sistemas, vidaus kontrolės sistemą, vidaus audito funkcijas. Atlikus audito planavimą ir atsižvelgus į jo metu nustatytus dalykus buvo parengta audito strategija ir programos, kuriose suplanuotos tinkamos audito procedūros taip, kad būtų galima gauti reikiamą patikimumo lygį ir tvirtinimus.

2.2. Audito procedūrų atlikimas

---

7. Atliktos visos audito programose numatytos pagrindinės audito procedūros ir surinkti pakankami ir tinkami audito įrodymai, kad būtų galima padaryti pagrįstas išvadas.
8. Išorinės peržiūros metu nustatyta trūkumų taikant audito atranką ir rengiant finansinių ataskaitų rinkinio audito rezultatų suvestinę:
  - kai kuriuose audito darbo dokumentuose neteisingai nurodomas ir taikomas atrankos būdas ir metodas: pateikta informacija, kad atliekama statistinė piniginių vieneto atranka, tačiau faktiškai taikoma nestatistinė tam tikrų elementų atranka pagal profesinį sprendimą, kai nusprendžiama patikrinti kiekybiškai didžiausias sumas. Atkreipiame dėmesį, kad, kaip numatyta 500-ojo TAS⁷ A55 dalyje, audito procedūrų, taikomų šiuo būdu atrinktiems atrankos elementams, rezultatai negali būti taikomi visai visumai; atitinkamai toks atrankinis tam tikrų elementų tikrinimas nesuteikia audito įrodymų dėl visos visumos;
  - audito metu nustatytų iškraipymų vertinimas atliktas nesivadovaujant FTAV 13 skyriaus 6 dalimi, nes susumuoti visų straipsnių ir visų ataskaitų iškraipymai. Taip pat susumuoti tiek žinomi iškraipymai, tiek tokie, kurių teisingumo dėl įvairių priežasčių negalima patvirtinti. Be to, nesivadovauta 320-ojo TAS⁸ 6 dalimi ir FTAV 9 skyriaus 13 dalimi, nes nepateiktas nustatytų iškraipymų kokybinio reikšmingumo vertinimas ir nenurodytos priežastys, kodėl iškraipymai, mažesni už kiekybinį reikšmingumą, laikomi reikšmingais ir turinčiais įtakos auditoriaus nuomonei. Atkreipiame dėmesį, kad nustatyti audito rezultatų vertinimo neatitikimai neturėjo įtakos auditoriaus nuomonės pasirinkimui.

---

⁷ 500-asis TAS „Audito įrodymai“.

⁸ 320-asis TAS „Reikšmingumas planuojant ir atliekant auditą“.

2.3. Audito ataskaita ir išvada

---

9. Audito ataskaita ir išvada parengtos pagal nustatytus reikalavimus, o jose nurodyti dalykai pagrįsti pakankamais ir tinkamais audito įrodymais.
10. Atkreipiame dėmesį į nustatytus trūkumus formuluojant rekomendacijas: audito ataskaitoje dvi rekomendacijos suformuluotas nesilaikant FTAV 14 skyriaus 15 dalies reikalvimų, nes yra nekonkrečios, todėl negali užtikrinti, kad būtų pašalintos esminės problemų priežastys.

2.4. Audito valdymas ir kokybės kontrolė

---

11. Audito procesas buvo prižiūrimas, visi darbo dokumentai pasirašyti vidinę peržiūrą atlikusių asmenų, nurodytos peržiūros datos. Tačiau išorinės audito peržiūros metu nustatyti trūkumai rodo, kad kai kuriais atvejais audito peržiūros procedūros neužtikrino, jog auditas būtų atliktas be nukrypimų nuo jį reglamentuojančių teisės aktų.

Audito plėtros departamento direktorė

Inga Tarakavičiūtė

Audito plėtros departamento
Audito kokybės užtikrinimo skyriaus
vyriausioji valstybinė auditorė

Inga Surplienė

NAUDINGI • VERTINAMI • ATPAŽĮSTAMI